

Petri Roininen

ASUNTO – ELÄMÄSI TÄRKEIN SIJOITUS

ALMA TALENT
Helsinki 2018

Tilaa Asunto – Elämäsi tärkein sijoitus Alma Talent Shopista:
shop.almatalent.fi

Copyright © 2018 Alma Talent Oy ja Petri Roininen

ISBN 978-952-14-3366-5

ISBN 978-952-14-3367-2 (sähkökirja)

ISBN 978-952-14-3368-9 (verkkokirja)

Kansi: Janne Harju

Taitto: NotePad, www.notepad.fi

BALTO print, Liettua 2018

Anna palautetta: protoimitus@almamedia.fi

Sisällys

	Esipuhe	11
1	Suomalaisten varallisuus on asunnoissa	16
	Asuntovarallisuuden määrä ylittää koko eläkejärjestelmän varat	17
	Asuntovarallisuuden tuotto ja arvonkehitys ovat heikosti tunnettuja	19
	Vuokra-asuntokannan arvo vastaa pörssivarallisuutta	20
	Helsingin kaupunki on maan suurin kiinteistösijoittaja	20
	Korjausvelka – optimointikysymys	22
	Asuntomarkkinan velkaantuneisuustilanne	23
	Asuntovarallisuuden tutkimuksessa on parannettavaa	25
2	Lähes kaikkien pitäisi asua vuokralla	27
3	Mihin omistusasumisen suosio perustuu?	31
	Onko omistusasumisessa tosiasiallisesti riskiä?	33
4	Vuokra-asuminen valtaa alaa	35
	Vuokra-asumisen yleistymisen on hyödyllinen trendi	37
5	Asuntomarkkinan mystiset ajurit	38
	Asuntopolitiikka nukkui onnensa ohi	39
	Demografiset muutokset ovat ennakoimattomia	40
	Ikääntyminen	41
	Kaupungistuminen	42
	Maahanmuuttajat hakeutuvat suurimpiin kaupunkeihin	45
	Millaiseen tilanteeseen kehitys johtaa asuntomarkkinoilla?	46

6	Asuntosektori on politiikkaa – missä viiptyy markkinataloutta kannattava vaihtoehto?	47
	Ennakoitavuuden vaikeudesta	48
7	Asuntovarallisuuden tuotto on komposiittinen.	50
	460 miljardin euron asuntokannan kokonaistuotto vuositasolla 36 miljardia	51
	Finanssi-insinööri näkee asunnon komponentteina ja määrittää niille arvot	52
	Asunto-osakeyhtiö ja kiinteistöosakeyhtiö – nerokkaita keksintöjä	58
	Velkavivun merkitys.	58
	Kannattavuus ja kassavirta ovat eri asioita	60
	Suojaako asuntosijoitus inflaatiolta?	61
	Piilossa oleva komponentti – tuottoa, menoa vai peräti lisäsijoituksia?	63
8	Vuokraus on asuntosijoittamisen aliarvostettua ydintä	65
	Myös vuokra on komposiittinen – korvaus pääomasta, ylläpidosta ja korjauksista	66
	Vuokralaiset – 40-vuotias yksinhuoltaja versus huipputuloinen nuori	67
	Keinoja nostaa tuottoa	69
	Vuokraustoiminto on asuntosijoittajalle kuin luotonanto pankille	70
9	Asuntokaupan anatomia	71
	Oma asunto arvostuksen mittarina	71
	Välittäjän sielunelämää	72
	Hinnoitteluvirheet ja rusinoiden poiminta	74
	Jobbarin strategia on myydä ennen kuin ostaa.	74
	Ostokrapula – mikä ostamisessa ja myymisessä on vaikeaa?	75
	Rahan saatavuuden merkitys – ostetaan asunto, johon on juuri ja juuri varaa	76
	Asuntojen hintakehitys	78
	Varainsiirtovero heikentää asuntomarkkinan tehokkuutta.	79

10	Isännöintiä vai asuntovarallisuuden- hoitoa?	81
11	Asuntosijoittaminen ei ole finanssisijoittamista ..	83
	”Osta ja unohda” ei toimi asunnoissa.	83
	Verkostossa kumuloituvat sekä tuotot että riskit – asuntosijoittajalla on hyvä olla investointipankkiirin sielu.	85
	Suurin arvonlisä syntyy tontinhankinta- ja hankekehitysvaiheessa	86
	Rakennuttajan ja vastaavan mestarin osaaminen ratkaiseva rakennuttamisvaiheessa.	87
	Vuokrausvaiheessa voidaan vaikuttaa molempiin tuotokomponentteihin	88
	Tuotteistaminen sijoituksiksi – finanssiala astuu kuvaan mukaan	88
	Hallinnoinnin tulee olla tehokasta, koska lisäarvo on vähäinen	89
12	Mikä on strategiasi – core, value added vai opportunistic?	91
	Core-sijoittaja hakee turvallista tuottoa.	91
	Opportunistic on riskin ottajan vaihtoehto.	92
	Value added -strategia tasapainoilee	93
13	Miten asuntorahastot sijoittavat?	95
14	Miten asuntosijoittamisen konkarit sijoittavat? ...	97
	Asuntorahastot ja asuntosijoittamisen konkarit painottavat eri seikkoja – vai painottavatko?	98
15	Talonomistajan paluu	100
	Päätoiminen talonomistaja	101
	Sivutoiminen talonomistaminen on mahdollista lähes kaikille	102
	Talonomistajasta kiinteistömoguliksi.	103
16	Kiinteän omaisuuden arvopaperistaminen on vasta alussa	106
	Toimialaosaaminen alkaa näkyä tuloksissa.	106
	Miten valita rahasto?	107
	Asuntorahastot ja tehokkuuden dilemma	107

Onko 10 % turvallinen tuotto lupauksena perusteltu?	108
Voiko sijoitusten arvo moninkertaistua kolmessa vuodessa?	110
Toimijoiden symmetriset ja epäsymmetriset asemat	113
Kokemuksia yrityskaupoista	114
Kiinteän omaisuuden arvopaperistaminen laajenee	115
17 Asuntojen uudistuotanto – priimaa vai ylihintaista suttu?	117
Helsingin suuret virheet – yhdessä tehtyjä	118
Kilpailun puute vaivaa	119
Luoko asuntorakentaminen uutta asuntovarallisuutta?	120
Kasvukeskukset ja taantuvat paikkakunnat	121
Uudisrakentaminen keskittyy Uudellemaalle	122
Asuntorakentamisen vuoristorata	123
Rakennusliikkeen taito tasapainotella gryndin ja urakoinnin välillä . . .	124
Ensiasunnon merkitys	125
18 Asuntorahoitus muuttaa muotoaan	129
Rahoittajasuhteet keskiössä – kyse on luottamuksesta	129
Yhtiölainojen mysteeri	130
Lainamuoto voi vaikuttaa kassavirtaan	132
Näkymätön kynnys	132
Rahat asunnossa, mistä käteistä?	134
Onko pankkikeskeisyydelle asuntorahoituksessa vaihtoehtoja?	135
19 Asuntojen hintataso on poliittinen päätös	136
Kuka vastaa asumisen kustannuksista?	138
Onko kaavoitus ohjausta vai palvelua?	139
Käyttötarkoituksuutokset	141
Vuokrat nousevat	142
Vuokrat nousevat – neljä lääketta vuokratipuulun hoitoon	143
Vuokra-asuntojen laadun merkitys	145

20	Kohtuuhintainen asuminen on ylimitoitettu tulonsiirto	146
	Asunto- ja tukipolitiikan tavoitteiden käänteiset vaikutukset	148
	Tuet ja maassamuutto	149
	Sijoitusasunto versus työntekijän palkkaus	150
	Suorat tuet miljardeja vuosittain	151
	Asumisen tukemisen ketjussa on yli kymmenen lenkkiä	151
	Valtion yrittäjäriski ns. kohtuuhintaisessa asumisessa	154
	Media hereillä – poliittinen keskustelu ei	155
	Mitä järjestelmän kehittämiseksi voi tehdä?	157
	Ylimitoitetusta tukipolitiikasta kohti kilpailukykyistä toimintaympäristöä	159
21	Voiko Suomessa syntyä asuntokriisi?	161
	Onko asuntomarkkina Suomessa ylikuumentunut?	162
	Pankkien lisäsääntely olisi vaarallista	165
	Mitkä tekijät voisivat laukaista suomalaisen asuntokriisin?	166
22	Megatrendejä vastaan ei kannata taistella	168
	Sitran megatrendit	169
	Uusien markkinoiden synty – kuka voi luoda?	173
	Digitalisaatio	175
	Tapaamisia Slushissa	176
	Vahvistuvat kaupunkialueet	177
	Sääntelyn lisääntyminen	180
23	Vuokramarkkina tienhaarassa	183
	Julkisen sektorin haasteet huomattavat	184
	Julkisen sektorin laajeneminen epätodennäköistä	186
	Status quo säilyy	187
	Vastuun siirto yksityiselle pääomalle – olisiko mahdollista?	188
24	Asuntosektorilla yrittäjäyys on valtava voima	190
	Infra-ala yksityistyi ja löysi yrittäjäyden	191
	Kiinteistösijoittaminen siirtyy julkisesta yksityiseen – pääomavaateet jarruna	192

25 Orava syksyllä 2017 – mitä todella tapahtui?.....	194
REIT-lainsäädäntö syntyy	196
Investors House ja REIT.....	197
Oravan kasvu	198
Ajatus vaihtotarjouksesta syntyy	199
Vaihtotarjous julkaistaan.....	199
Kiertueella Oravan osakkeenomistajia tapaamassa	200
Mikä REIT-laissa meni pieleen – vai menikö?	200
Vaihtotarjouksen lopputulos – monta asiaa	201
Yhtiökokous 18.12.2017 vaihtoi hallituksen – kommentteja ilmassa ...	203
Loppukirjoitus.....	208
Kuusi teesiä asumisesta 13.2.2018	208
Alalle aikovalle – mikä kiinteistöalassa kiehtoo.....	211